

ступенева освіта надає можливість формування у майбутніх педагогів фахової компетентності як складової професіоналізму, яка охоплює багаторічну виконавську підготовку, теоретичні знання, практичні здатності у сфері професійної діяльності. Згідно з таким підходом, у структурі фахової компетентності майбутнього викладача музики органічно поєднані: особистісний розвиток, професійна підготовка, сформованість загальної та музичної культури, здатність самостійно здійснювати професійну діяльність. Основними ознаками фахової компетентності викладача музики є: рівень загальної і спеціальної ерудиції, рівень спеціальних (фахових) здібностей, необхідних для вирішення типових і нестандартних завдань; рівень розвитку професійно значимих орієнтацій.

Література

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; головний редактор В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с. 2. 2.
2. Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз : Монографія / В. П. Андрущенко, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, С. Д. Максименк; за ред. В. Г. Кременя. – К. : Наукова думка, 2003.
3. Неперервна педагогічна освіта: організаційно-методичні засади. Навч. посібник/Попович Н.М. – Ужгород: Видавництво ФОП Бреза А.Е.2014. – 124 с.

УДК: 372.881.116.12

БЕНЦА Я.В.

ХОМА О.М

Мукачівський державний університет

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Початкова школа стала на шлях реформування. Міністерством освіти і науки України схвалено зміни до навчальних програм 1-4 класів. З 1 вересня вчителі початкових класів працюють за оновленими програмами. Основне завдання, яке стоїть перед школою, полягає у переході на компетентісний підхід, розвантаження програм і оновлення змісту освіти. Компетентісний підхід базується на особистих досягненнях учнів, на вивченні тем, що важливі для соціалізації особистості, її здатності до самовдосконалення. Реалізація компетентісного підходу передбачає спрямованість навчання на розвиток і формування ключових компетенцій, що визначені Державним стандартом початкової загальної освіти [1].

На сучасному етапі розвитку освіти початкова школа не може залишатися осторонь від процесів модернізації, які відбуваються нині в усьому світі, і в Україні зокрема. Початкової ланки освіти також стосуються інновації: особистісно орієнтований підхід, інформатизація, інтеграція тощо. До них належить і компетентісний підхід, що полягає в протиріччі між програмовими вимогами до учня, запитами суспільства і потребами самої особистості в освіті. Адже довгий час

у вітчизняній системі освіти домінував знаннєвий підхід, результатом навчання якого була сукупність накопичених учнем знань, (як інформації) умінь і навичок. Накопичення знань, знаннєвий підхід до навчання відійшов на інший план. Нові навчальні програми для початкової школи спрямовані на формування компетентностей.

Інформаційне суспільство формує нову систему цінностей, в якій володіння знаннями, вміннями і навичками є необхідним, але недостатнім результатом освіти. Від людини вимагаються вміння орієнтуватися в інформаційних потоках, освоювати нові технології, самонавчатися, шукати і використовувати нові знання, володіти такими якостями, як: працьовитість, чесність, відданість справі.

Йдеться про компетентність як про нову одиницю виміру освіченості особистості, при цьому увага акцентується на результатах навчання, в якості яких розглядається не сума завчених знань, умінь, навичок, а здатність діяти в різноманітних проблемних ситуаціях. Цю роботу слід починати з початкової школи.

Теоретичні засади, які розкривають сутність понять «компетентність», «компетенція», визначають структуру компетентності, їх класифікацію висвітлені у низці публікацій науковців (Байбара Т., Бібік Н., Бондар С, Вашуленко М., Єрмаков І., Зимня І., Локшина О., Овчарук О., Пометун О., Савченко О., Трубочева С. та інші). Науковцями виділено ключові, загальнопредметні і предметні компетентності, які визначають якість сучасної освіти. О.Савченко серед ключових компетентностей називає вміння вчитися провідною. «У процесі провідної діяльності – учіння – молодший школяр поступово оволодіває її розгорнутою структурою прийняття мети, добір засобів її досягнення, виконавські дії, контроль і оцінка результатів» [2, с.151]. О. Пометун розкриває теорію і практику послідовної реалізації компетентнісного підходу в навчання школярів. О.Локшина проводить моніторинг рівнів досягнень компетентностей.

Компетентнісний підхід визначається вченими як спрямованість навчально-виховного процесу на формування та розвиток ключових (базових) і предметних компетентностей. Результатом такого процесу має бути формування загальної компетентності, що є інтегрованою характеристикою досягнень учня.

Умови реалізації компетентнісного підходу в навчальному процесі розкриті С. Трубочевою [3]. За дослідженням ученої, реалізація компетентнісного підходу в освітньому процесі передбачає дотримання низки дидактичних умов. Перша з них полягає в чіткому усвідомленні учасниками навчального процесу дидактичної специфіки, закладеної в поняття «компетентність» як педагогічної категорії, яка може характеризувати як певний етап в освітньому процесі, так і його кінцевий результат – результат освіти. Таке тлумачення пов'язане насамперед з тим, що перелік освітніх компетенцій розглядається як вимога, як задана соціальна норма освіченості учня, необхідна для його подальшого ефективного функціонування в певній сфері людської діяльності, а оскільки набуття цих компетенцій відбувається поступово в процесі навчання, рівень компетентності учня на різних етапах навчання буде різним. Таке бачення свідчить про рівневий характер компетентнісного підходу в навчанні, про доцільність визначення певних послідовних рівнів у формуванні компетентності учнів.

Отримання позитивного кінцевого результату в навчанні передбачає періодичний контроль за його досягненням. Сьогодні розроблено нові вимоги до оцінювання знань учнів початкової школи, в основі яких формування умінь учитися та розвиток предметних компетентностей.

Література

1. Державний стандарт початкової загальної освіти // Початкова освіта. – №18. Травень 2011. – С.8-30.
2. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: Підручник для студентів педагогічних факультетів / О.Я.Савченко. – К.:Генеза,2002.– 368с.
3. Трубачева С.Є.Умови реалізації компетентнісного підходу в навчальному процесі/ С.Є. Трубачева.– К.:К.І.С., 2004.– С.53-56.

УДК 316.6+316.477

БЕРЕЗОВСЬКА Л. І.
Мукачівський державний університет

ДО ПИТАННЯ КАР'ЄРНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТІВ

Кожна людина має особистісну концепцію, таланти, спонукання, мотиви і цінності, якими вона не може поступитися у процесі здійснення вибору кар'єри. Є певний сенс, який людина хоче реалізувати при виборі та здійсненні своєї кар'єри. До них належать індивідуальні поєднання і послідовність атитюдів, що пов'язані з досвідом та активністю особистості у сфері роботи впродовж усього життя.

Період навчання у вищому навчальному закладі є одним з важливих періодів розвитку кар'єрних орієнтацій, адже тут відбувається активний процес постановки кар'єрних цілей і розробки планів. Для даного етапу характерним є придбання конкретних уявлень, пов'язаних з професійним і особистісним майбутнім, з вимогами, що пред'являються конкретною професією.

В останні роки досить докладно вивчені особливості різних аспектів становлення кар'єрних орієнтацій студентів. Розглядався кар'єрний та професійний розвиток майбутніх практичних психологів (В. Фомічова, К. Міхно, М. Сурякова). Вивчалися питання формування «образу кар'єри» та «образу професійного майбутнього» професійних психологів (І. Панкратова, А. Курденко). Досліджувалися особливості кар'єрних орієнтацій студентів-випускників, що обирають спеціалізацію психолога-тренера (А.Є. Книш), студентів економічних спеціальностей (О.В. Скориніна-Погребна), студентів-психологів, студентів референтів-перекладачів та студентів-провізорів (І.В. Головнюова, Н.П. Гога), майбутніх юристів (Р.В. Каламаж), гендерні особливості студентів (В. Гупаловська) [1].

У широкому розумінні кар'єра – професійне просування, зростання як послідовність етапів сходження людини до професіоналізму, перехід від одних його рівнів до інших. Результат кар'єри – високий професіоналізм людини, досягнення визнаного професійного статусу. У вузькому розумінні кар'єра – це посадове просування. Тобто це не тільки оволодіння рівнями і ступенями професіоналізму,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>